HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a treia)

6 iulie 2010 *

În cauza T-411/07,

Aer Lingus Group plc, cu sediul în Dublin (Irlanda), reprezentată inițial de domnul A. Burnside, solicitor, de B. van de Walle de Ghelcke și de T. Snels, avocați, și ulterior de domnul Burnside și de B. van de Walle de Ghelcke,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de domnii X. Lewis, É. Gippini Fournier și S. Noë, în calitate de agenți,

pârâtă,

* Limba de procedură: engleza.

susținută de

Ryanair Holdings plc, cu sediul în Dublin (Irlanda), reprezentată de domnii J. Swift, QC, V. Power, A. McCarthy, D. Hull, solicitors, și de G. Berrisch, avocat,

intervenientă,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei C(2007) 4600 a Comisiei din 11 octombrie 2007 de respingere a cererii reclamantei privind inițierea unei proceduri în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (JO L 24, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 201), și de adoptare a unor măsuri interimare în temeiul articolului 8 alineatul (5) din regulamentul menționat,

TRIBUNALUL (Camera a treia),

compus din domnul J. Azizi, președinte, doamna E. Cremona și domnul S. Frimodt Nielsen (raportor), judecători,

grefier: doamna C. Kantza, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 7 iulie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

1 Articolul 3 din Regulamentul (CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (denumit în continuare „Regulamentul privind concentrările economice"), intitulat „Definiția concentrării", prevede:

„(1) Se consideră că se realizează o concentrare în cazul în care modificarea de durată a controlului rezultă în urma:

(a) fuzionării a două sau mai multe întreprinderi independente anterior sau părți ale unor întreprinderi sau

(b) preluării, de către una sau mai multe persoane care controlează deja cel puțin o întreprindere sau de către una sau mai multe întreprinderi, fie prin achiziționarea de valori mobiliare sau de active, fie prin contract sau prin orice alte mijloace, a controlului direct sau indirect asupra uneia sau mai multor întreprinderi sau părți ale acestora.

(2) Controlul decurge din drepturi, contracte sau orice alte mijloace care, fie separat, fie combinate și având în vedere considerentele de drept sau de fapt relevante, conferă posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra unei întreprinderi […]"

2 Articolul 8 din Regulamentul privind concentrările economice, intitulat „Competențele de decizie ale Comisiei", prevede la alineatul (4):

„În cazul în care Comisia constată că o concentrare:

(a) a fost deja pusă în aplicare și că acea concentrare a fost declarată incompatibilă cu piața comună

[…]

Comisia poate:

— să solicite întreprinderilor implicate să dizolve concentrarea, în special prin dizolvarea fuziunii sau prin cesionarea tuturor acțiunilor sau activelor dobândite, astfel încât să se restabilească situația existentă anterior punerii în aplicare a concentrării; în cazurile în care prin dizolvarea concentrării nu este posibilă restabilirea situației existente anterior punerii în aplicare a concen-

trării, Comisia poate adopta orice altă măsură adecvată pentru a restabili, în măsura posibilului, situația anterioară;

— să dispună orice altă măsură adecvată pentru a se asigura că întreprinderile implicate dizolvă concentrarea sau iau măsurile de restabilire a situației prevăzute în decizia sa.

În cazurile care intră sub incidența primului paragraf litera (a), măsurile prevăzute la paragraful menționat anterior pot fi impuse fie printr-o decizie adoptată în temeiul alineatului (3), fie printr-o decizie separată."

3 Potrivit articolului 8 alineatul (5) din Regulamentul privind concentrările economice:

„Comisia poate adopta măsuri interimare adecvate pentru restabilirea sau menținerea condițiilor de concurență efectivă în cazul în care o concentrare:

[…]

(c) a fost deja pusă în aplicare și este declarată incompatibilă cu piața comună."

4 Articolul 21 din Regulamentul privind concentrările economice, intitulat „Aplicarea regulamentului și jurisdicția", cuprinde un alineat (3), redactat astfel:

„Niciun stat membru nu aplică legislația sa națională privind concurența niciunei concentrări care are o dimensiune comunitară."

Situația de fapt

Părțile în litigiu

5 Reclamanta, Aer Lingus Group plc, este o societate pe acțiuni de drept irlandez. După privatizarea sa de către guvernul irlandez, în 2006, statul a păstrat 25,35 % din capital, iar la 2 octombrie 2006 acțiunile Aer Lingus Group au fost listate la bursă. Aer Lingus Group este societatea holding a Aer Lingus Ltd (denumite în continuare, împreună, „Aer Lingus"), o companie aeriană cu sediul în Irlanda, care asigură zboruri regulate cu plecare de pe aeroporturile din Dublin, Cork și Shannon sau cu destinația către acestea.

6 Ryanair Holdings plc (denumită în continuare „Ryanair") este o societate listată la bursă, care asigură zboruri regulate în 40 de țări, inclusiv între Irlanda și alte țări europene.

Oferta de cumpărare a Aer Lingus de către Ryanair și achiziționarea unei participații

7 La 5 octombrie 2006, mai exact la trei zile după prima cotare a acțiunilor Aer Lingus, Ryanair și-a anunțat intenția de a lansa o ofertă publică de cumpărare (denumită în continuare „oferta publică") pentru întregul capital al Aer Lingus. Această ofertă publică a fost lansată la 23 octombrie 2006, cu un termen de acceptare stabilit inițial la 13 noiembrie 2006, prelungit ulterior de Ryanair până la 4 decembrie 2006, apoi până la 22 decembrie 2006.

8 Înainte de a-și anunța intenția de a lansa o ofertă publică, Ryanair achiziționase pe piață o participație de 16,03 % la capitalul Aer Lingus. La 5 octombrie, Ryanair a crescut această participație la 19,21 %. La 5 octombrie, Ryanair a majorat această participație la 19,21 %. La scurt timp, Ryanair a achiziționat acțiuni suplimentare, astfel încât la 28 noiembrie 2006 deținea 25,17 % din Aer Lingus. Această participație a rămas neschimbată până în luna august 2007, când, în pofida adoptării, la 27 iunie 2007, a deciziei Comisiei Comunităților Europene menționate la punctul 15 de mai jos, Ryanair a achiziționat o cotă suplimentară de 4,3 % din capitalul Aer Lingus, crescându-și participația la 29,3 %.

Examinare și interzicere a concentrării notificate

9 La 30 octombrie 2006, proiectul de concentrare prin care Ryanair trebuia să preia, în sensul articolului 3 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind concentrările economice, controlul asupra Aer Lingus prin oferta publică a fost notificat Comisiei în conformitate cu articolul 4 din același regulament (denumit în continuare „concentrarea notificată" sau „concentrarea").

10 Prin e-mailul din 19 decembrie 2006, Ryanair a informat Comisia că achiziționările de acțiuni făceau parte din proiectul său de a obține controlul asupra Aer Lingus.

11 Prin decizia din 20 decembrie 2006, Comisia a considerat că această concentrare ridică îndoieli serioase în ce privește compatibilitatea sa cu piața comună și a decis să inițieze procedura de examinare aprofundată, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul privind concentrările economice. Concentrarea este descrisă în considerentul (7) al acestei decizii după cum urmează:

„Întrucât Ryanair a achiziționat prima cotă de 19 % din capitalul Aer Lingus cu mai puțin de zece zile înainte de lansarea ofertei publice și cota suplimentară de 6 % la scurt timp după aceasta, întreaga operațiune ce cuprinde achiziționarea de acțiuni înainte și după perioada publică, precum și anunțul de ofertă publică însuși sunt considerate că reprezintă o concentrare unică în sensul articolului 3 din Regulamentul privind concentrările economice."

12 Inițierea investigației aprofundate a dus la caducitatea ofertei publice a Ryanair în așteptarea unei decizii finale în acest caz. Reglementarea irlandeză prevede astfel caducitatea ofertelor publice supuse controlului Comisiei atunci când aceasta inițiază procedura prevăzută la articolul 6 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul privind concentrările economice. Cu toate acestea, într-un comunicat de presă din 20 decembrie 2006, directorul general al Ryanair a declarat:

„Ryanair își reiterează intenția de a achiziționa Aer Lingus și va continua acest proces către – ceea ce considerăm ca va fi – închiderea cu succes a etapei a II-a a investigației".

13 La 3 aprilie 2007, Comisia a transmis Ryanair o comunicare privind obiecțiunile în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul privind concentrările economice. Punctul 7 din această comunicare descrie concentrarea notificată în termeni identici cu cei din decizia de inițiere a procedurii de examinare aprofundată.

14 În răspunsul său din 17 aprilie 2007 la comunicarea privind obiecțiunile, Ryanair a indicat că se obligă față de Comisie să nu își exercite drepturile de vot aferente acțiunilor sale în cadrul Aer Lingus înainte de finalizarea procedurii de examinare aprofundată, arătând în același timp că, în orice caz, aceste acțiuni nu îi permiteau să controleze Aer Lingus.

15 La 27 iunie 2007, în temeiul articolului 8 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice, Comisia a declarat că respectiva concentrare notificată era incompatibilă cu piața comună [Decizia C(2007) 3104, cazul COMP/M.4439 – Ryanair/Aer Lingus, denumită în continuare „Decizia Ryanair"]. Această decizie face obiectul cauzei T-342/07, Ryanair/Comisia, în care Aer Lingus intervine în susținerea Comisiei.

16 Considerentul (12) al Deciziei Ryanair este redactat după cum urmează:

„Întrucât Ryanair a achiziționat prima cotă de 19 % din capitalul Aer Lingus cu mai puțin de zece zile înainte de lansarea ofertei publice și cota suplimentară de 6 % la scurt timp după aceasta și având în vedere explicațiile Ryanair privind obiectivul economic pe care îl urmărea în momentul în care a efectuat aceste tranzacții, întreaga operațiune ce cuprinde achiziționarea de acțiuni înainte și după perioada [ofertei] publice, precum și anunțul de ofertă publică însuși sunt considerate că reprezintă o concentrare unică în sensul articolului 3 din Regulamentul privind concentrările economice."

Corespondența dintre Aer Lingus și Comisie în cursul procedurii de examinare a concentrării

17 În cursul procedurii de examinare a concentrării, Aer Lingus a prezentat Comisiei numeroase observații privind participația Ryanair la capitalul său.

18 Încă din cadrul procedurii de examinare preliminară, Aer Lingus a solicitat Comisiei să trateze participația Ryanair și oferta publică a acesteia ca pe o concentrare unică. În urma deciziei de inițiere a procedurii de examinare aprofundată, în cursul căreia Comisia a considerat aceste două elemente ca făcând parte dintr-o concentrare unică, Aer Lingus a solicitat Comisiei, prin scrisoarea din 25 ianuarie 2007, ulterior prin scrisoarea din 7 iunie 2007, să oblige Ryanair să își cesioneze participația la capitalul său și să ia măsurile interimare necesare în conformitate cu articolul 8 alineatele (4) și (5) din Regulamentul privind concentrările economice. În subsidiar, în ipoteza în care Comisia ar considera că nu are competența să acționeze în temeiul acestor dispoziții, Aer Lingus a solicitat instituției comunitare să declare că autoritățile naționale din domeniul concurenței nu erau împiedicate, în temeiul articolului 21 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice, să își exercite competențele în ceea ce privește această participație.

19 La 27 iunie 2007, și anume la data adoptării Deciziei Ryanair, Direcția Generală (DG) Concurență a Comisiei a adresat Aer Lingus o scrisoare pentru a o informa că serviciile sale nu aveau competența de a obliga Ryanair să cesioneze participația sa minoritară sau să ia alte măsuri vizând restabilirea situației existente anterior punerii în aplicare a concentrării în temeiul articolului 8 alineatele (4) și (5) din Regulamentul privind concentrările economice. DG Concurență a adăugat că această poziție nu aducea atingere competențele statelor membre de a aplica, eventual, legislația lor națională privind concurența în ceea ce privește achiziționarea de către Ryanair a unei participații minoritare în cadrul Aer Lingus.

Corespondența dintre Aer Lingus și Comisie ca urmare a Deciziei Ryanair, invitația de a acționa în temeiul articolului 232 CE și decizia atacată

20 Decizia Ryanair care interzice punerea în aplicare a operațiunii Ryanair/Aer Lingus nu cuprinde nicio măsură privind participația de 25,17 % a Ryanair la capitalul Aer Lingus.

21 La 12 iulie 2007, Aer Lingus a adresat Comisiei, Irish Competition Authority (Autoritatea irlandeză pentru concurență), Office for Fair Trading (Oficiul pentru loialitatea tranzacțiilor comerciale) din Regatul Unit și Bundeskartellamt (Autoritatea federală competentă în domeniul concurenței) din Germania un memorandum pentru a invita aceste autorități să adopte o poziție comună privind autoritatea competentă să acționeze în ceea ce privește această participație. Potrivit reclamantei, memorandumul a fost adresat către Office for Fair Trading și către Bundeskartellamt deoarece aceste autorități sunt competente în temeiul dispozițiilor naționale privind controlul concentrărilor economice să acționeze în ceea ce privește participațiile minoritare și către Irish Competition Authority întrucât cele două societăți în cauză sunt irlandeze, iar consumatorii cei mai afectați în urma concentrării ar fi cei cu reședința în Irlanda.

22 Prin scrisoarea din 3 august 2007 serviciile Comisiei și-au reiterat poziția potrivit căreia acestea nu erau competente pentru a impune Ryanair să își cesioneze participația, dar că acest fapt nu împiedica statele membre să aplice propria legislație privind concurența.

23 La 17 august 2007, Aer Lingus a adresat o scrisoare membrului Comisiei însărcinat cu concurența, invitând Comisia să acționeze în temeiul articolului 232 CE prin

inițierea unei proceduri în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice și prin adoptarea unor măsuri interimare în temeiul articolului 8 alineatul (5) din regulamentul menționat sau prin indicarea formală că nu are competența să procedeze astfel. În plus, Aer Lingus solicita Comisiei să adopte o poziție privind interpretarea articolului 21 din Regulamentul privind concentrările economice referitor la participația de 25,17 % a Ryanair la capitalul său.

24 La 11 octombrie 2007, Aer Lingus a primit răspunsul din partea Comisiei (denumit în continuare „decizia atacată").

25 Pe de o parte, Comisia respinge cererea Aer Lingus de inițiere a unei proceduri împotriva Ryanair în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice. Aceasta amintește, mai întâi, că reiese din articolul 3 alineatele (1) și (2) din Regulamentul privind concentrările economice că o concentrare nu este pusă în aplicare decât atunci când o întreprindere preia controlul asupra unei alte întreprinderi, și anume atunci când are posibilitatea de a exercita o influență decisivă asupra acesteia din urmă (punctul 8 din decizia atacată). Comisia subliniază de asemenea că reiese din articolul 8 alineatul (4) din regulamentul menționat că, în cazul în care Comisia constată că o concentrare a fost deja pusă în aplicare și că acea concentrare a fost declarată incompatibilă cu piața comună, aceasta poate să solicite întreprinderilor implicate să dizolve concentrarea, în special prin cesionarea tuturor acțiunilor sau activelor dobândite, astfel încât să se restabilească situația existentă anterior punerii în aplicare a concentrării. Comisia amintește că poate să dispună orice altă măsură adecvată pentru a se asigura că întreprinderile implicate dizolvă concentrarea sau iau măsurile de restabilire a situației existente anterior punerii în aplicare a concentrării (punctul 9).

26 În continuare, Comisia aplică aceste dispoziții în speță pentru a concluziona, la punctele 10 și 11 din decizia atacată, că respectiva concentrare notificată nu a fost pusă în aplicare și că participația contestată nu conferă Ryanair controlul asupra Aer Lingus. Aceste puncte au următorul conținut:

„10. Comisia consideră că respectiva concentrare examinată în cauză nu a fost pusă în aplicare. Ryanair nu a preluat controlul asupra Aer Lingus, iar [D]ecizia [Ryanair] exclude posibilitatea ca aceasta să îl poată prelua ulterior, în cadrul operațiunii notificate. Operațiunile efectuate în cursul procedurii inițiate de Comisie nu pot, așadar, să fie considerate ca făcând parte dintr-o concentrare pusă în aplicare.

11. În această privință, trebuie să se sublinieze că o participație minoritară de 25,17 % nu conferă Ryanair controlul, de fapt sau de drept, asupra Aer Lingus în sensul articolului 3 alineatul (2) din Regulamentul privind concentrările economice. Cu toate că, în anumite împrejurări, o participație minoritară poate conduce la exercitarea controlului, Comisia nu dispune de niciun element care să indice faptul că aceste împrejurări se regăsesc în cauză. În fapt, potrivit informațiilor de care dispune Comisia, drepturile Ryanair ca acționar minoritar (și anume dreptul de a se opune hotărârilor denumite «speciale», în conformitate cu legislația irlandeză privind societățile) sunt asociate exclusiv drepturilor privind protecția acționarilor minoritari. Or, aceste drepturi nu conferă controlul în sensul articolului 3 alineatul (2) din Regulamentul privind concentrările economice. În plus, nici Aer Lingus însăși nu pare să sugereze faptul că această participație minoritară ar putea conduce la controlarea sa de către Ryanair și nu a furnizat Comisiei elemente de probă care să sugereze existența unui astfel de control."

27 Pe de altă parte, Comisia respinge, la punctele 12 și 13 din decizia atacată, analiza sugerată de Aer Lingus, potrivit căreia participația minoritară a Ryanair la capitalul său ar reprezenta o punere în aplicare parțială a concentrării declarate de Comisie

incompatibilă cu piața comună, căreia ar trebui să i se pună capăt în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice:

„12. Interpretarea sugerată a achiziționării participației minoritare ca o «punere în aplicare parțială» acoperită de articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice este dificil de conciliat cu modul de redactare a acestei dispoziții, care face în mod clar referire la o concentrare care «a fost deja pusă în aplicare». Dat fiind că elementul decisiv al unei concentrări în sensul Regulamentului privind concentrările economice, și anume preluarea controlului, lipsește, nu este posibil să se vorbească în speță despre o concentrare care «a fost deja pusă în aplicare», iar părțile nu pot, așadar, să fie obligate să «dizolve concentrarea». Competența Comisiei se limitează la situațiile în care cumpărătorul preia controlul societății-țintă. Deciziile în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice vizează remedierea efectelor negative asupra concurenței susceptibile să rezulte din punerea în aplicare a unei concentrări astfel cum a fost definită la articolul 3 din acest regulament. În speță nu pot surveni astfel de efecte negative, deoarece Ryanair nu a preluat și nu poate prelua controlul asupra Aer Lingus în cadrul concentrării avute în vedere.

13. În această privință, situația din prezentul caz diferă în mod evident de cea existentă în cazuri anterioare în care s-a aplicat articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice, precum cazul Tetra Laval/Sidel sau cazul Schneider/Legrand, în care oferta publică fusese deja pusă în aplicare în întregime și cumpărătorul preluase controlul societății-țintă."

28 În măsura în care articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul privind concentrările economice utilizează aceeași expresie ca și articolul 8 alineatul (4) pentru a identifica situațiile în care Comisia poate acționa și ținând seama de faptul că nu a existat în speță o punere în aplicare a concentrării, Comisia respinge pentru aceleași motive

cererea Aer Lingus de adoptare a unor măsuri interimare în temeiul articolului 8 alineatul (5) din regulamentul menționat (punctele 15-17 din decizia atacată).

29 Pe de altă parte, referitor la cererea de interpretare a articolului 21 din Regulamentul privind concentrările economice, în ceea ce privește participația de 25,17 % a Ryanair la capitalul Aer Lingus, Comisia arată că alineatul (3) al acestei dispoziții se limitează la a impune o obligație în sarcina statelor membre și nu îi conferă drepturi sau competențe specifice. Comisia consideră, așadar, că nu este abilitată să furnizeze o interpretare obligatorie a unei dispoziții adresate statelor membre și că nu este în măsură să răspundă la cererea de interpretare prezentată de Aer Lingus (punctele 20-25 și punctul 26 ultima teză din decizia atacată).

30 Comisia arată de asemenea că, dacă statul membru nu respectă articolul 21 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice, dispune de competența de a declanșa împotriva statului menționat o procedură privind neîndeplinirea obligațiilor în temeiul articolului 226 CE (punctul 21 din decizia atacată). În mod similar, dacă Aer Lingus ar considera că o autoritate națională din domeniul concurenței era obligată să acționeze în ceea ce privește participația minoritară deținută de Ryanair în conformitate cu legislația națională aplicabilă privind concurența, Aer Lingus ar avea posibilitatea să sesizeze cu respectiva cauză această autoritate și/sau instanța națională competentă. În ipoteza în care o instanță națională ar considera că este necesară o interpretare a articolului 21 alineatul (3) pentru pronunțarea hotărârii, respectiva instanță ar putea să solicite Curții de Justiție să se pronunțe cu titlu preliminar, în conformitate cu articolul 234 CE, pentru a clarifica interpretarea acestei dispoziții și pentru a garanta o interpretare uniformă a dreptului comunitar în cauză (punctul 23 din decizia atacată).

Procedura și concluziile părților

31 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 19 noiembrie 2007, reclamanta a formulat, în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE, o acțiune privind anularea deciziei atacate.

32 Printr-un act separat, depus în aceeași zi, reclamanta a introdus de asemenea, în temeiul articolului 242 CE, o cerere de măsuri provizorii urmărind obținerea unor măsuri interimare, precum și suspendarea executării deciziei atacate.

33 Prin Ordonanța din 18 martie 2008, Aer Lingus Group/Comisia (T-411/07 R, Rep., p. II-411), președintele Tribunalului a respins cererea de măsuri provizorii și de suspendare a executării.

34 Printr-un act separat depus la grefa Tribunalului la 19 noiembrie 2007, reclamanta a introdus de asemenea o cerere de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate, în temeiul articolului 76a din Regulamentul de procedură al Tribunalului. Prin scrisoarea din 5 decembrie 2007, Comisia a prezentat observațiile sale cu privire la această cerere.

35 Prin Decizia din 11 decembrie 2007, Tribunalul (Camera a treia) a respins cererea de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate.

36 Prin Ordonanța din 23 mai 2008, președintele Camerei a treia a Tribunalului a admis intervenția Ryanair în cadrul litigiului, în susținerea concluziilor Comisiei.

37 Printr-un fax primit la grefa Tribunalului la 4 august 2008, Ryanair a indicat că apreciază că observațiile prezentate de Comisie în memoriile sale erau suficiente și că renunța, în consecință, la prezentarea unui memoriu în intervenție. Acest fax cuprindea concluziile sale în ceea ce privește litigiul.

38 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a treia) a decis să deschidă procedura orală.

39 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 7 iulie 2009.

40 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea deciziei atacate;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

41 Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii ca neîntemeiată în ceea ce privește refuzul său de a iniția o procedură în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice și de a adopta măsuri interimare în temeiul articolului 8 alineatul (5) din același regulament;

— declararea ca inadmisibilă sau, în subsidiar, respingerea acțiunii ca neîntemeiată în ceea ce privește refuzul său de a furniza o interpretare a articolului 21 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

42 Ryanair solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată aferente intervenției.

În drept

43 Reclamanta invocă două motive în susținerea acțiunii sale: primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 8 alineatele (4) și (5) din Regulamentul privind concentrările economice, iar al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 21 alineatul (3) din același regulament. Întrucât al doilea motiv este prezentat de reclamantă într-un mod care este strâns legat de primul motiv, fapt confirmat în ședință, în cadrul căreia reclamanta a afirmat că al doilea motiv ar putea fi considerat ca parte a primului motiv, aceste două motive vor fi examinate împreună de Tribunal.

Argumentele părților

44 În ceea ce privește primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 8 alineatele (4) și (5) din Regulamentul privind concentrările economice, reclamanta afirmă că aceste dispoziții au fost încălcate de Comisie în decizia atacată prin faptul că aceasta a considerat, ca urmare a Deciziei Ryanair de interzicere a punerii în aplicare a concentrării avute în vedere, că nu avea competența să oblige Ryanair să își cesioneze participația minoritară la capitalul său, să ia măsurile adecvate pentru a restabili situația existentă anterior punerii în aplicare a concentrării sau să adopte măsuri interimare.

45 În primul rând, reclamanta contestă afirmația care figurează la punctul 12 din decizia atacată, potrivit căreia: „nu pot apărea efecte negative [asupra concurenței] deoarece Ryanair nu a preluat și nu poate prelua controlul asupra Aer Lingus în cadrul concentrării avute în vedere”. Dimpotrivă, participația Ryanair ar avea efecte negative importante asupra concurenței și, dacă, în astfel de împrejurări, Comisia nu ar fi competentă în temeiul articolului 8 alineatele (4) și (5) din Regulamentul

privind concentrările economice să înlăture aceste efecte, regulamentul menționat și competența Comunității de a garanta o „concurență nedenaturată" ar prezenta o lacună gravă.

46 Printre efectele negative importante asupra concurenței pe care le-ar antrena participația Ryanair la capitalul său, reclamanta invocă următoarele elemente de fapt: Ryanair și-ar fi utilizat participația pentru a încerca să aibă acces la planul strategic confidențial și la secretele sale de afaceri; Ryanair ar fi blocat o hotărâre specială privind majorarea capitalului său și ar fi cerut convocarea a două adunări generale extraordinare pentru a reveni asupra unor decizii strategice deja adoptate. În plus, Ryanair și-ar fi utilizat calitatea de acționar pentru a desfășura o campanie împotriva conducerii sale și pentru a-i amenința pe administratorii săi cu sesizarea instanței pentru încălcarea unor obligații statutare față de Ryanair. Aceste fapte ar slăbi capacitatea Aer Lingus de a concura efectiv Ryanair.

47 Pe plan economic, acest tip de participații minoritare între concurenți aflați în situație de duopol ar denatura în mod inerent concurența. Ryanair ar fi mai puțin stimulată să concureze Aer Lingus, deoarece, în calitate de acționar, dorește să mențină valoarea participației sale și să se asigure că Aer Lingus este profitabilă. O astfel de participație ar modifica interesul părților, încurajând creșterile de prețuri și coluziunile tacite, ceea ce ar denatura concurența. Atractivitatea bursieră și financiară a Aer Lingus ar fi de asemenea redusă ca urmare a participației Ryanair.

48 Afirmația contestată de Aer Lingus ar fi de asemenea contrară practicii anterioare a Comisiei, consacrată prin Decizia din 30 ianuarie 2002 de adoptare a unor măsuri de restabilire a concurenței efective în conformitate cu articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul (CEE) nr. 4064/89 al Consiliului din 21 decembrie 1989 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi (cazul COMP/M.2416 – Tetra Laval/

Sidel) (JO 2004, L 38, p. 1, denumită în continuare „Decizia Tetra Laval"), în care Comisia a considerat că nu ar trebui să se permită Tetra Laval să păstreze o participație în cadrul Sidel, și prin Decizia 2004/276/CE din 30 ianuarie 2002 prin care se dispune separarea întreprinderilor în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul (CEE) nr. 4064/89 al Consiliului (cazul COMP/M.2283 – Schneider/Legrand) (JO 2004, L 101, p. 134, denumită în continuare „Decizia Schneider"), în care Comisia a considerat că o participație a Schneider mai mică de 5 % la capitalul Legrand nu ar genera efecte negative asupra concurenței. Cu privire la acest aspect, reclamanta contestă afirmația Comisiei de la punctul 13 din decizia atacată, potrivit căreia situația din prezentul caz diferă de cele aflate la originea cazurilor Tetra Laval și Schneider, în care oferta publică fusese deja pusă în aplicare în întregime și cumpărătorul preluase controlul societății-țintă. Această distincție nu ar fi relevantă în ceea ce privește aprecierea afirmației care figurează la punctul 12 din această decizie, potrivit căreia, „în lipsa controlului", nu ar exista consecințe negative asupra concurenței. În cazurile Tetra Laval și Schneider, Comisia ar fi adoptat cu siguranță punctul de vedere contrar, și anume că, deși participațiile relevante s-ar reduce la un nivel care nu ar permite exercitarea „controlului", o participație minoritară ar avea totuși drept consecință o denaturare inacceptabilă a concurenței. În plus, concentrarea din prezenta cauză ar rămâne o concentrare potențială. Ar fi lipsit de importanță dacă oferta publică a devenit sau nu a devenit caducă, întrucât Ryanair și-a menținut și continuă să își mențină intenția de a achiziționa Aer Lingus. Diferențe între legislațiile naționale aplicabile ofertei publice nu ar putea fi invocate pentru a justifica faptul că un cumpărător poate păstra o participație minoritară, în timp ce un altul ar fi obligat să o abandoneze. Impactul asupra concurenței ar fi același în ambele cazuri. În prezenta cauză, adoptarea Deciziei Ryanair nu ar putea avea drept efect să priveze Comisia de competența de a examina denaturarea concurenței ce rezultă dintr-o parte a concentrării pe care tocmai a interzis-o.

49 Reclamanta invocă de asemenea practica United Kingdom Competition Commission (Comisia pentru concurență din Regatul Unit), care, în luna octombrie 2007, a considerat, cu titlu provizoriu, că achiziționarea de către BSkyB a 17,9 % din acțiunile ITV era de natură să diminueze în mod substanțial concurența ca urmare a dispariției

rivalității dintre aceste două societăți și din cauza capacității BSkyB de a influența în mod efectiv conducerea ITV.

50 În al doilea rând, reclamanta susține că articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice trebuie interpretat în sensul că se aplică în privința participației Ryanair achiziționate în cadrul unei concentrări interzise. Același raționament s-ar aplica, *mutatis mutandis*, în privința competenței Comisiei de a adopta măsuri interimare în temeiul articolului 8 alineatul (5) litera (c) din regulamentul menționat.

51 Ar trebui în primul rând să se dea o interpretare teleologică Regulamentului privind concentrările economice. În fața alegerii între două posibile interpretări ale regulamentului, Curtea și Tribunalul ar fi arătat că interpretarea cea mai restrictivă ar priva Regulamentul privind concentrările economice de efectul său util, în timp ce interpretarea mai extensivă ar fi conformă cu textul regulamentului, chiar dacă acest lucru nu ar fi fost indicat în mod explicit. Interpretarea articolului 8 alineatele (4) și (5) din Regulamentul privind concentrările economice pe care ar utiliza-o Comisia în decizia atacată ar fi contrară finalității acestuia, de a garanta un sistem de concurență nedenaturată în conformitate cu articolul 3 litera (g) CE. Abordarea reținută de Comisie ar priva Uniunea de posibilitatea de a acționa față de denaturarea concurenței cauzată de participația minoritară a Ryanair, chiar dacă această participație a fost achiziționată în cadrul unei concentrări interzise.

52 În ceea ce privește cererea de aplicare a articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice, care necesită o concentrare care „a fost deja pusă în aplicare” și care „a fost declarată incompatibilă cu piața comună”, reclamanta susține că interpretarea adoptată de Comisie pentru această dispoziție este pur literală atunci când arată, la punctul 10 din decizia atacată, că „respectiva concentrare examinată în prezenta cauză nu a fost pusă în aplicare” și că, „prin urmare, operațiunile care au

fost efectuate în cursul procedurii desfășurate de Comisie nu pot fi considerate ca făcând parte dintr-o concentrare pusă în aplicare". Această interpretare ar fi eronată, întrucât Comisia consideră că „operațiunile" care trebuie examinate în decizia atacată sunt diferite de concentrarea examinată în considerentul (12) al Deciziei Ryanair (a se vedea punctul 16 de mai sus). Această interpretare ar fi de asemenea eronată, deoarece Comisia consideră în mod greșit că termenul „pusă în aplicare" de la articolul 8 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul privind concentrările economice are aceeași semnificație cu termenul „control dobândit" în sensul articolului 3 alineatul (2) din regulamentul menționat. În opinia reclamantei, este evident că respectiva concentrare a fost pusă în aplicare în prezenta cauză prin intermediul unor operațiuni care fac parte din concentrarea interzisă și care au permis Ryanair să achiziționeze (și să dețină în continuare) peste 25 % din capitalul Aer Lingus. Faptul că operațiunea de concentrare nu a fost finalizată în totalitate – întrucât Comisia a împiedicat acest lucru – nu înseamnă că această concentrare nu a fost pusă în aplicare, chiar dacă numai parțial, prin operațiunile menționate în considerentul (12) al Deciziei Ryanair. În această privință, afirmația Comisiei de la punctul 12 din decizia atacată, potrivit căreia noțiunea „concentrare pusă în aplicare parțial" nu ar fi susținută de modul de redactare a articolului 8 alineatul (4), ar fi corectă, dar de utilitate redusă, întrucât modul de redactare a acestei dispoziții nu ar permite nici să se ceară o punere în aplicare completă în sensul preluării controlului. Potrivit reclamantei, principiul esențial al articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice nu este preluarea controlului, ci necesitatea de a restaura *statu quo ante* prin anularea operațiunilor care fac parte din concentrarea interzisă.

53 O abordare coerentă a noțiunii „punere în aplicare" ar trebui de asemenea să conducă la examinarea sensului acestui termen prin prisma articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul privind concentrările economice, care prevede că o concentrare care are o dimensiune comunitară nu se „pune în aplicare" nici înainte de notificare și nici înainte de a fi declarată compatibilă cu piața comună. Examinarea practicii Comisiei cu privire la acest aspect ar permite să se constate că aceasta consideră că respectiva dispoziție permite să se împiedice punerea în aplicare parțială, inclusiv pentru operațiunile care pot fi prealabile unui transfer de control. În speță, Comisia a obținut un angajament din partea Ryanair cu privire la suspendarea exercitării de către aceasta a drepturilor de vot aferente participației sale la capitalul Aer Lingus,

deși exercitarea acestor drepturi nu corespunde exercitării unui control. Prin urmare, se punea problema în această situație de a evita posibile efecte negative asupra concurenței.

54 Reclamanta susține de asemenea că, fără să fie necesară evaluarea diferitelor versiuni lingvistice ale Regulamentului privind concentrările economice, noțiunea „punere în aplicare a unei concentrări" utilizată de articolul 8 alineatele (4) și (5) și de articolul 7 poate avea trei semnificații: punerea în aplicare în totalitate a concentrării, punerea în aplicare parțială a întregii concentrări sau punerea în aplicare în totalitate a unei părți a concentrării. Această ambiguitate ar fi evidențiată în prezenta cauză, în care Comisia a interzis o concentrare definită ca fiind alcătuită din două părți (o achiziționare de acțiuni pe piață și o ofertă publică), dintre care numai prima a fost pusă în aplicare.

55 În ceea ce privește cel de al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 21 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice, reclamanta susține că respectivele concluzii eronate ale Comisiei privind aplicarea articolului 8 alineatele (4) și (5) din regulamentul menționat conduc la o eroare de interpretare a respectivei dispoziții. În ipoteza în care se dovedește că, într-adevăr, Comisia este competentă să ia măsuri privind cesionarea de către Ryanair a participației pe care o deține, autoritățile naționale din domeniul concurenței nu ar avea nicio competență în această privință în temeiul articolului 21 alineatul (3). Această abordare ar susține principiul „ghișeului unic". Dacă această abordare ar fi corectă, Comisia a încălcat articolul 21 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice în decizia atacată, prin faptul că nu a indicat, în mod neechivoc, faptul că această dispoziție împiedica intervenția autorităților naționale din domeniul concurenței și lăsa astfel deschisă posibilitatea unei astfel de intervenții. Această încălcare ar fi cu atât mai gravă cu cât autoritățile naționale relevante ar fi emis opinii contrare. O interpretare coerentă a articolului 8 alineatele (4) și (5) din același regulament ar exclude orice interpretare a articolului 21 alineatul (3) care ar împiedica statele membre să aplice legislația națională în ceea ce privește participația Ryanair, odată ce această participație a fost izolată de oferta publică, și care ar priva de asemenea Comisia de competența de a examina această participație în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul

privind concentrările economice. În caz contrar, participația Ryanair s-ar bucura de imunitate juridică atât din partea Uniunii Europene, cât și a statelor membre.

56 Comisia contestă respectiva argumentație. Aceasta subliniază în special că Regulamentul privind concentrările economice nu se aplică decât „concentrărilor" care sunt conforme definiției prevăzute la articolul 3 din regulamentul menționat. În acest context, achiziționarea unei participații minoritare, care nu conferă „control" ca atare, nu ar constitui o „concentrare" în sensul Regulamentului privind concentrările economice. Comisia arată de asemenea că articolul 21 alineatul (3) nu îi conferă sarcini sau competențe speciale și că nu este, așadar, abilitată să dea o interpretare a respectivei dispoziții atunci când este invitată să acționeze în conformitate cu articolul 232 CE.

Aprecierea Tribunalului

57 În invitația de a acționa adresată Comisiei, precum și în prezenta acțiune, Aer Lingus susține în esență că participația Ryanair la capitalul său, achiziționată înainte sau în cursul ofertei publice, reprezintă o punere în aplicare parțială a concentrării declarate incompatibile de către Comisie. Pentru a restabili condițiile unei concurențe efective, aceasta ar trebui, așadar, să solicite Ryanair, în aplicarea articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice, cesionarea tuturor acțiunilor dobândite (a se vedea punctele 8, 23, 44 și următoarele de mai sus).

58 În decizia atacată, Comisia respinge această cerere de inițiere a unei proceduri împotriva Ryanair în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice, considerând că respectiva concentrare notificată de această întreprindere nu a fost pusă în aplicare și că participația contestată nu conferă Ryanair controlul asupra Aer Lingus. Comisia consideră de asemenea că, în lipsa unei concentrări puse în aplicare în sensul definit de Regulamentul privind concentrările economice, interpretarea sugerată de reclamantă depășește limitele competenței sale (a se vedea punctele 25-27 de mai sus).

59 Pentru a aprecia legalitatea deciziei atacate din perspectiva competenței recunoscute Comisiei de a solicita unei întreprinderi dizolvarea unei concentrări, în special prin cesionarea tuturor acțiunilor sau activelor dobândite într-o altă întreprindere, punctul de referință trebuie să fie momentul pertinent prevăzut la articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice, care are în vedere o „concentrare" care „a fost deja pusă în aplicare" și care „a fost declarată incompatibilă cu piața comună" (a se vedea punctul 2 de mai sus).

60 În această privință, decizia atacată intervine chiar într-un moment în care Comisia a declarat că respectiva concentrare notificată de Ryanair era incompatibilă cu piața comună. Întrucât nu tranșase problema participației minoritare a Ryanair la capitalul Aer Lingus în cadrul Deciziei Ryanair, prin care s-a constatat, în temeiul articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice, incompatibilitatea concentrării notificate, Comisia putea să se pronunțe încă printr-o decizie separată, adoptată în temeiul articolului 8 alineatul (4) ultima teză din regulamentul menționat.

61 Cu toate acestea, astfel cum s-a afirmat în mod întemeiat în decizia atacată, cealaltă condiție prevăzută la articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice nu este îndeplinită în măsura în care concentrarea notificată nu a fost pusă

în aplicare. În speță, începând din momentul adoptării deciziei de incompatibilitate cu piața comună, Ryanair nu dispune nici în drept și nici în fapt de posibilitatea de a controla Aer Lingus sau de a exercita o influență decisivă asupra activității acestei întreprinderi.

62 Pe plan juridic, noțiunea „concentrare" utilizată de Regulamentul privind concentrările economice este importantă, întrucât prevede temeiul competenței pe care o deține Comisia potrivit acestui regulament. Astfel, Regulamentul privind concentrările economice se aplică tuturor concentrărilor care au o dimensiune comunitară [articolul 1 alineatul (1)]. Noțiunea „concentrare" este definită la articolul 3 din regulamentul menționat. Potrivit articolului 3 alineatul (1), se consideră că se realizează o concentrare în cazul în care modificarea de durată a controlului rezultă în urma fuzionării a două întreprinderi sau a preluării de către o întreprindere a controlului asupra unei alte întreprinderi. Articolul 3 alineatul (2) precizează că respectivul control decurge din drepturi, contracte sau orice alte mijloace care conferă posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra activității întreprinderii în cauză.

63 Astfel, orice operațiune sau ansamblu de operațiuni care realizează „o modificare de durată a controlului" conferind „posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra întreprinderii în cauză" este o concentrare considerată pusă în aplicare în sensul Regulamentului privind concentrările economice. Însușirea comună a acestor concentrări este următoarea: în situația în care anterior operațiunii existau două întreprinderi distincte pentru o anumită activitate economică, după operațiune nu va mai exista decât una. Pe lângă ipoteza fuzionării, care consacră dispariția uneia dintre cele două întreprinderi în cauză, Comisia trebuie, așadar, să stabilească dacă punerea în aplicare a concentrării are drept consecință să atribuie uneia dintre întreprinderile în cauză o putere de control asupra celeilalte, putere pe care aceasta nu o deținea înainte. Această putere de control constă în posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra activității unei întreprinderi, în special atunci când întreprinderea titulară a respectivei puteri îi poate impune acesteia alegeri privind deciziile sale strategice.

64 Reiese din cele ce precedă că achiziționarea unei participații care nu conferă, ca atare, controlul în sensul definit la articolul 3 din Regulamentul privind concentrările economice nu constituie o concentrare considerată pusă în aplicare, avută în vedere de acest regulament. Cu privire la acest aspect, legislația Uniunii se distinge de legislația anumitor state membre, ale căror autorități naționale sunt abilitate prin dispoziții de drept național privind controlul concentrărilor economice să acționeze în ceea ce privește participații minoritare definite într-un sens mai larg (a se vedea punctele 21 și 49 de mai sus).

65 Contrar afirmațiilor reclamantei, noțiunea „concentrare" nu poate fi extinsă la cazuri în care, în lipsa obținerii controlului, participația în cauză nu conferă, ca atare, posibilitatea exercitării unei influențe decisive asupra activității întreprinderii, ci se înscrie, într-un sens mai larg, în cadrul unei concentrări notificate examinate de Comisie și declarate incompatibile cu piața comună în urma acestei examinări, fără să fi existat o modificare a controlului în sensul citat anterior.

66 O astfel de competență nu este acordată Comisiei în temeiul Regulamentului privind concentrările economice. Potrivit termenilor utilizați de articolul 8 alineatul (4) din regulamentul menționat, competența de a solicita cesionarea tuturor acțiunilor dobândite de o întreprindere în cadrul altei întreprinderi nu există decât pentru a „[restabili] situația existentă anterior punerii în aplicare a concentrării". Fără o preluare a controlului, Comisia nu dispune de competența de a dizolva concentrarea menționată. Dacă legiuitorul ar fi dorit să confere Comisiei o competență mai extinsă decât cea consacrată de Regulamentul privind concentrările economice, acesta ar fi prevăzut o dispoziție în acest sens.

67 Din punctul de vedere al faptelor, nu se contestă că, în speță, participația Ryanair la capitalul Aer Lingus nu conferă Ryanair posibilitatea de „a controla" Aer Lingus. Pe lângă elementele expuse la punctele 10 și 11 din decizia atacată, Aer Lingus arată că „acceptă ipoteza de la punctul 11 din decizia atacată că, la 27 iunie 2007, Ryanair nu exercita «controlul» în sensul articolului 3 alineatul (2) din Regulamentul privind

concentrările economice". În mod similar, Aer Lingus nu pretinde că participația de 29,3 % deținută de Ryanair la capitalul său începând din luna august 2007 îi conferă acesteia din urmă controlul companiei, ci se limitează la afirmația că această participație îi conferă o „posibilitate importantă de a interveni în administrarea și în strategia sa comercială".

68 Pe de altă parte, trebuie să se arate că, în răspuns la argumentele reclamantei privind pretinsele efecte negative asupra concurenței, Comisia a respins în mod întemeiat afirmația că aceste efecte ar putea fi asimilate în mod concret unei forme de control în prezentul caz (punctul 11 din decizia atacată). În această privință, trebuie să se sublinieze, în general, că Regulamentul privind concentrările economice nu are ca finalitate protejarea societăților de disputele comerciale dintre acestea și acționarii lor sau înlăturarea oricărei incertitudini cu privire la aprobarea unor decizii importante de către aceștia din urmă. În cazul în care conducerea Aer Lingus consideră abuziv sau nelegal comportamentul Ryanair ca acționar, aceasta are posibilitatea de a sesiza instanțele sau autoritățile naționale competente cu respectiva cauză.

69 În orice caz, deși este adevărat că elementele de fapt invocate de reclamantă sugerează că relațiile dintre conducerea sa și Ryanair sunt tensionate și că opiniile lor sunt divergente cu privire la un anumit număr de aspecte, acestea nu dovedesc totuși – astfel cum ar fi necesar pentru a se putea decide, de către Comisie, punerea în aplicare a articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice – că există posibilitatea de a exercita o influență decisivă asupra activității respectivei întreprinderi.

70 Astfel, în ceea ce privește afirmația potrivit căreia Ryanair și-ar fi utilizat participația pentru a încerca să aibă acces la planul strategic confidențial și la secretele de afaceri ale Aer Lingus, singurul element citat în susținerea acestei afirmații este o scrisoare în care Ryanair solicită, în termeni generali, organizarea unei reuniuni cu directorii Aer Lingus. Cererea nu conține niciun element care urmărește să dovedească faptul că în cursul unei astfel de reuniuni au fost schimbate, într-adevăr, informații

confidențiale. În orice caz, un astfel de schimb de informații nu ar fi o consecință directă a participației minoritare, ci ar constitui un comportament ulterior al celor două companii care ar putea fi eventual examinat în temeiul articolului 81 CE.

71 În mod similar, referitor la afirmația potrivit căreia Ryanair ar fi votat împotriva unei rezoluții speciale care trebuia să permită consiliului de administrație să emită acțiuni fără să fie necesar ca acestea să fie propuse în prealabil acționarilor existenți, astfel cum prevede în general dreptul societăților, reiese din comentariile directorului executiv al reclamantei, relatate de ziarul *The Irish Times* din 7 iulie 2007 într-un articol intitulat „Ryanair împiedică încercarea Aer Lingus de a-i dilua participația" și citate de Comisie fără să fie contestate de reclamantă, că eșecul respectivei rezoluții nu a avut consecințe semnificative asupra societății.

72 În ceea ce privește afirmația potrivit căreia Ryanair a solicitat convocarea a două adunări generale extraordinare pentru a se reveni asupra unor decizii strategice adoptate de Aer Lingus, Comisia arată, fără să fie contrazisă de reclamantă, că aceste două cereri au fost respinse de consiliul de administrație al Aer Lingus și că deciziile prevăzute au fost puse în aplicare în pofida opoziției Ryanair. Acest exemplu ilustrează faptul că, în mod contrar afirmațiilor reclamantei, Ryanair nu este în măsură să îi impună acesteia propria voință.

73 Cu privire la afirmația potrivit căreia Ryanair a desfășurat o campanie împotriva conducerii Aer Lingus, aceasta trebuie înțeleasă că fiind o nouă referire la cele două adunări generale extraordinare solicitate de Ryanair, precum și la corespondența și la declarațiile publice care au legătură cu acestea. Astfel cum a subliniat Comisia în memoriile sale, Aer Lingus a respins aceste două cereri și a pus în aplicare decizia sa, astfel cum fusese prevăzut. Chiar dacă s-ar fi stabilit că Ryanair a perturbat conducerea

Aer Lingus timp de mai multe săptămâni, acest fapt nu ar dovedi totuși existența unei posibilități de a exercita o influență decisivă asupra activității respectivei întreprinderi în sensul Regulamentului privind concentrările economice.

74 Ca răspuns la afirmația potrivit căreia deținerea unei participații minoritare în cadrul unei întreprinderi concurente aflate într-o situație de duopol ar denatura în mod inerent jocul concurenței, întrucât societatea care dispune de o astfel de participație ar fi mai puțin stimulată să concureze o societate de al cărei profit ar fi interesată, trebuie să se arate că o astfel de afirmație este dezmințită de fapte. Comisia arată în această privință, fără să fie contrazisă de reclamantă, că Ryanair, după ce a achiziționat participația sa în cadrul Aer Lingus, a inițiat zboruri pe patru legături aeriene deservite anterior exclusiv de Aer Lingus și a crescut frecvența zborurilor sale pe alte șase legături aeriene pe care concurează cu Aer Lingus (a se vedea comunicatele de presă ale Ryanair intitulate „Ryanair anunță șase noi legături aeriene cu plecare din Dublin", din 15 august 2007, și „O nouă legătură aeriană – a treizeci și una – cu plecare de pe aeroportul Shannon și trei noi legături aeriene cu plecare din Dublin", din 25 octombrie 2007). În orice caz, această afirmație teoretică nu este suficientă pentru a caracteriza ca atare o formă de control a Ryanair asupra Aer Lingus sau chiar pentru a justifica cesionarea participației minoritare contestate în speță.

75 Aceeași este situația și în privința afirmației potrivit căreia participația Ryanair ar avea consecințe importante asupra acțiunilor Aer Lingus, făcându-le mai puțin interesante pentru această din urmă întreprindere. Astfel, pe plan principial, atractivitatea bursieră și financiară a Aer Lingus nu se bazează numai pe participația minoritară a Ryanair, ci trebuie să ia în considerare întregul capital al acestei întreprinderi, în care pot fi prezenți de asemenea alți acționari importanți. În plus, presupunând că participația Ryanair poate avea o consecință asupra atractivității Aer Lingus, acest lucru nu ar fi suficient pentru a demonstra existența unui control în sensul Regulamentului privind concentrările economice.

76 A accepta faptul că se poate solicita de către Comisie cesionarea unei participații minoritare pentru simplul motiv că aceasta reprezintă un risc teoretic pe plan economic atunci când există un duopol sau un inconvenient pentru atractivitatea acțiunilor uneia dintre întreprinderile ce compun acest duopol ar depăși competențele conferite Comisiei în temeiul controlului concentrărilor.

77 În orice caz, examinarea practicii anterioare a Comisiei permite să se constate că toate deciziile adoptate până la această dată în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice se referă la concentrări deja puse în aplicare, în care societatea-țintă încetase să mai fie un concurent independent al cumpărătorului. Spre deosebire de prezenta speță, aceste decizii nu se refereau la aplicabilitatea articolului 8 alineatul (4) în privința concentrării în cauză, ci numai la măsurile adecvate pentru restabilirea concurenței pe care o suprimase punerea în aplicare a concentrării, aceste măsuri putând să varieze de la un caz la altul în considerarea datelor specifice. Prin urmare, practica anterioară a Comisiei cu privire la tratamentul participațiilor minoritare în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice nu poate fi invocată în mod util pentru a repune în discuție criteriile prevăzute de această dispoziție.

78 În consecință, nu se poate reproșa Comisiei că a încălcat articolul 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice considerând că în speță nu fusese pusă în aplicare nicio concentrare și că, în consecință, nu dispunea de competența de a solicita Ryanair cesionarea participației sale la capitalul Aer Lingus. Numai dacă o astfel de participație ar fi permis Ryanair să controleze Aer Lingus, prin exercitarea de drept sau de fapt a unei influențe decisive, situație care nu se regăsește în speță, o astfel de competență ar fi fost recunoscută Comisiei în temeiul Regulamentului privind concentrările economice.

79 Aprecierea care precedă nu este afectată de faptul că, în cadrul procedurii de examinare, Comisia a considerat că participația achiziționată de Ryanair pe piață chiar înainte de oferta publică și în cursul acesteia – care, potrivit afirmației sale, constituia o „concentrare unică" – ar trebui interpretată ca făcând parte din respectiva ofertă. Astfel, în această etapă, și anume cea a procedurii de examinare, preocupările Comisiei nu sunt de a „restabili situația anterioară punerii în aplicare a concentrării", în cazul în care aceasta ar fi adoptat o decizie de incompatibilitate, chiar dacă respectiva concentrare notificată a fost pusă în aplicare. Aceste preocupări nu apar decât începând din momentul în care a fost adoptată o decizie finală și atunci când trebuie să se deducă toate consecințele din respectiva decizie în ipoteza în care se dovedește că situația prezentată nu este conformă cu aceasta.

80 În cursul procedurii de examinare, Comisia urmărește mai degrabă să prevină situații în care concentrarea ar fi pusă în aplicare chiar dacă aceasta poate fi încă declarată incompatibilă cu piața comună. Acesta este obiectivul articolului 7 din Regulamentul privind concentrările economice, care urmărește respectarea unuia dintre principiile fondatoare ale regulamentului menționat, potrivit căruia o concentrare care are o dimensiune comunitară nu se pune în aplicare nici înainte de notificare și nici înainte de a fi autorizată de Comisie.

81 Astfel, articolul 4 din regulamentul menționat, intitulat „Notificarea prealabilă […]", prevede la alineatul (1) că acele concentrări definite în acest regulament trebuie notificate Comisiei înainte de punerea în aplicare și după încheierea acordului, după anunțarea ofertei publice sau a ofertei publice de schimb sau după preluarea pachetului de control. Acest principiu este reluat de asemenea la articolul 7 din Regulamentul privind concentrările economice, intitulat „Suspendarea concentrărilor". În temeiul articolului 7 alineatul (1), o concentrare cu dimensiune comunitară nu se pune în aplicare nici înainte de notificare și nici înainte de a fi declarată compatibilă cu piața comună. Articolul 7 alineatul (2) prevede că alineatul (1) nu împiedică punerea în aplicare a unei oferte publice sau a unei oferte publice de schimb sau a unei serii de tranzacții cu valori mobiliare prin care se preia controlul, în sensul articolului 3, de la vânzători diferiți, cu condiția ca respectiva concentrare să fie notificată fără întârziere Comisiei în conformitate cu articolul 4, iar cel care preia controlul să nu exercite

drepturile de vot aferente valorilor mobiliare în cauză sau să facă acest lucru numai pentru a menține valoarea integrală a investiției sale și în temeiul unei derogări acordate de Comisie.

82 Trebuie să se observe că obligația de suspendare a punerii în aplicare a concentrării până la autorizarea acesteia de către Comisie face obiectul unei derogări automate în cazul unei oferte publice sau al unei preluări a controlului prin intermediul unei serii de tranzacții cu valori mobiliare care implică mai mulți vânzători. Pentru a putea beneficia de această derogare, persoanele interesate trebuie să notifice concentrarea Comisiei fără întârziere și să nu exercite drepturile de vot aferente respectivelor participații. Astfel cum arată Comisia în memoriile sale, această derogare are drept consecință transferul efectiv al riscului de interzicere a operațiunii asupra celui care preia controlul. În ipoteza în care Comisia consideră, în urma procedurii de examinare, că operațiunea notificată trebuie interzisă, valorile mobiliare achiziționate pentru punerea în aplicare a concentrării vor trebui cesionate, astfel cum se arată în cazurile Tetra Laval și Schneider, care sunt evocate în decizia atacată și de reclamantă (a se vedea punctele 27 și 48 de mai sus).

83 În acest context, achiziționarea unei participații care nu conferă, ca atare, controlul în sensul articolului 3 din Regulamentul privind concentrările economice poate intra în domeniul de aplicare al articolului 7 din regulamentul menționat. Demersul Comisiei trebuie înțeles în sensul că aceasta utilizează noțiunea „concentrare unică” pentru a limita riscul de a se găsi într-o situație în care o decizie de incompatibilitate ar trebui să fie completată cu o decizie de dizolvare, destinată să pună capăt controlului preluat înainte ca instituția comunitară să se pronunțe cu privire la efectele acestuia asupra concurenței. Atunci când a solicitat Ryanair să nu își exercite drepturile de vot – arătând de altfel că acestea nu conferau Ryanair controlul asupra Aer Lingus (a se vedea punctul 14 de mai sus) – Comisia a cerut Ryanair doar să evite să se plaseze într-o situație în care ar pune în aplicare o concentrare care ar trebui să dea naștere unei măsuri adoptate în temeiul articolului 8 alineatele (4) și (5), în ipoteza unei decizii de incompatibilitate cu piața comună.

84 Pentru aceste motive, în mod întemeiat a considerat Comisia, la punctele 12 și 13 din decizia atacată, că participația minoritară a Ryanair la capitalul Aer Lingus nu putea fi considerată în prezentul caz o „punere în aplicare parțială" a unei concentrări de natură să dea naștere unei măsuri adoptate în temeiul articolului 8 alineatul (4) sau (5) în ipoteza unei decizii de incompatibilitate cu piața comună.

85 Dat fiind că Ryanair nu a preluat efectiv controlul asupra Aer Lingus, participația în litigiu nu poate fi asimilată unei „concentrări" care a fost „deja pusă în aplicare", chiar dacă operațiunea în care se înscrie respectiva participație a fost declarată incompatibilă cu piața comună.

86 Niciunul dintre argumentele prezentate de reclamantă în memoriile sale și în ședință, ce reiau în esență teoria la care răspunde deja decizia atacată, nu poate să repună în discuție aprecierea care precedă.

87 În consecință, în pofida definiției concentrării drept unice și a deciziei de incompatibilitate a concentrării cu piața comună consacrate prin Decizia Ryanair, Comisia a justificat în decizia atacată, în mod legal și în conformitate cu situația de fapt, decizia sa de a nu adopta nicio măsură în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Regulamentul privind concentrările economice.

88 Același raționament este valabil pentru articolul 8 alineatul (5) din Regulamentul privind concentrările economice, cu privire la care reclamanta prezintă aceleași argumente împotriva analizei dezvoltate de Comisie referitor la acest aspect în decizia atacată, ce reia, *mutatis mutandis*, analiza dezvoltată în legătură cu articolul 8 alineatul (4) din regulamentul menționat.

89 În sfârșit, trebuie amintit că, în decizia atacată, Comisia a arătat că articolul 21 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice se limita la a impune o obligație statelor membre și nu conferea Comisiei vreun drept sau vreo competență specifică. Prin urmare, Comisia a considerat că nu era abilitată să furnizeze o interpretare obligatorie a acestei dispoziții și că nu era în măsură să răspundă la cererea de interpretare prezentată de Aer Lingus (a se vedea punctul 29 de mai sus).

90 Tribunalul arată, precum Comisia, că articolul 21 alineatul (3) din Regulamentul privind concentrările economice prevede că „[n]iciun stat membru nu aplică legislația sa națională privind concurența niciunei concentrări care are o dimensiune comunitară" și că nu conferă, așadar, Comisiei competența de a adopta o măsură care să producă efecte juridice obligatorii de natură să afecteze interesele Aer Lingus. În consecință, nu se poate reproșa Comisiei că a reamintit în răspunsul său cadrul juridic aplicabil prezentei cauze și consecințele care trebuie deduse din acesta, în special în ceea ce privește acțiunile prevăzute la articolele 226 CE și 234 CE (a se vedea punctul 31 de mai sus).

91 În plus, argumentația reclamantei din prezenta cauză invită Tribunalul să examineze o ipoteză care nu s-a dovedit valabilă, în măsura în care aplicarea articolului 8 alineatele (4) și (5) din Regulamentul privind concentrările economice nu se bazează pe concluzii eronate, după cum susține reclamanta (a se vedea punctul 55 de mai sus). Astfel, în lipsa unei concentrări care are o dimensiune comunitară, statele membre rămân libere să aplice legislația lor națională privind concurența în ceea ce privește participația Ryanair la capitalul Aer Lingus în conformitate cu normele relevante în vigoare.

92 Reiese din cele de precedă că acțiunea trebuie respinsă în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

93 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, iar Comisia și Ryanair au solicitat obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea acesteia din urmă la plata propriilor cheltuieli de judecată, precum și a cheltuielilor de judecată efectuate de Comisie și de Ryanair, inclusiv a cheltuielilor de judecată aferente procedurii măsurilor provizorii.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a treia)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Aer Lingus plc să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și cheltuielile de judecată efectuate de Comisie și de Ryanair Holdings plc, inclusiv cheltuielile de judecată aferente procedurii măsurilor provizorii.

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 6 iulie 2010.

Semnături

Cuprins

Cadrul juridic ..... II - 3697

Situația de fapt ..... II - 3700

Părțile din cauză ..... II - 3700

Oferta de cumpărare a Aer Lingus de către Ryanair și achiziționarea unei participații ..... II - 3701

Examinare și interzicere a concentrării notificate ..... II - 3701

Corespondența dintre Aer Lingus și Comisie în cursul procedurii de examinare a concentrării ..... II - 3704

Corespondența dintre Aer Lingus și Comisie ca urmare a Deciziei Ryanair, invitația de a acționa în temeiul articolului 232 CE și decizia atacată ..... II - 3705

Procedura și concluziile părților ..... II - 3710

În drept ..... II - 3713

Argumentele părților ..... II - 3713

Aprecierea Tribunalului ..... II - 3719

Cu privire la cheltuielile de judecată ..... II - 3731